

MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 57 van 25 oktober 2002 over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de beveiliging van liften.

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Mevrouw de Minister heeft, bij brief van 30 augustus 2002, gericht aan de Voorzitter van de Hoge Raad, het advies van de Hoge Raad, binnen de twee maand, gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de beveiliging van liften.

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt een leemte in de Belgische reglementering op te vangen ingevolge het ontbreken van reglementaire voorschriften voor bestaande liften in de privé-sfeer en in appartementsgebouwen.

De Raad van State heeft reeds op 31 maart 2002 een advies uitgebracht waarin gesteld wordt dat een dergelijke wetgeving betrekking moet hebben op alle liften, dus ook op de liften die onder het toepassingsgebied vallen van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming.

Het ontwerp van koninklijk besluit is gebaseerd op de wet van 9 februari 1994 betreffende de veiligheid van consumenten.

Deze wet is in haar huidige vorm niet van toepassing op de veiligheid van werknemers.

In de aanhef van het ontwerp van koninklijk besluit wordt verwezen naar de vervanging van die wet door een nieuwe wet die nog moet uitgevaardigd worden.

Het is de bedoeling dat de nieuwe wet de wet van 11 juli 1961 inzake de veiligheid van onder meer machines in zich zal opnemen.

Deze nieuwe wet zal ook van toepassing zijn op de veiligheid van werknemers en zal dus ook het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming beïnvloeden.

De aanpak is vooruitstrevend: eerder werken met doelstellingen dan met technische bepalingen naar analogie met de Europese richtlijnen "nieuwe aanpak".

Naast de definities en het toepassingsgebied bevat het ontwerp van koninklijk besluit:

- een aantal algemene veiligheidsvoorwaarden (onder andere risicoanalyse door een dienst voor technische controle).
- een moderniseringsprogramma
- bepalingen inzake de uitbating:
 - onderhoud door een onderhoudsbedrijf;
 - preventieve inspectie:
 - door een dienst voor technische controle: ten minste vier maal per jaar

- door een gecertificeerd onderhoudsbedrijf: één maal per jaar;
- waarschuwingen en opschriften;
- bepalingen betreffende het toezicht;
- overgangsmaatregelen.

Het ontwerp van koninklijk besluit werd op 13 september 2002 aan het Uitvoerend Bureau voorgelegd. (PBW-D69-BE257).

Het Uitvoerend Bureau besliste om een commissie ad hoc te belasten met het onderzoek van het ontwerp van koninklijk besluit.

De commissie ad hoc is bijeengekomen op 8 oktober 2002.

Het Uitvoerend Bureau besliste op 11 oktober 2002 om het ontwerp van koninklijk besluit voor advies voor te leggen aan de Hoge Raad op de vergadering van 25 oktober 2002. (PBW-D69-172 en 172bis).

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD OP DE VERGADERING VAN 25 OKTOBER 2002

I. Algemeen

De sociale partners steunen alle voorstellen, die tot doel hebben het beveiligingsniveau van liften te verhogen, temeer daar er ruimte is voor nieuwe verbeteringen en dat nieuwe beveiligingstechnieken ten volle moeten worden benut.

De sociale partners zijn bovendien verheugd dat werk wordt gemaakt van de beveiliging van privé-liften, die een sterke achterstand kennen ten opzichte van de Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming - liften en vaak belangrijke veiligheidsrisico's meebrengen.

Een goede zaak is ook het moderniseringsprogramma, dat vooraf wordt gegaan door een risicoanalyse.

De sociale partners vragen dan ook dat de termijnen, voorzien in het ontwerp van koninklijk besluit, worden gerespecteerd om alle liften op een hoog en gelijkwaardig niveau van beveiliging te brengen.

Het feit dat alle liften zullen onderworpen worden aan een systematische controle is een goede zaak.

Er mag echter niet uit het oog verloren worden dat privé-liften vallen onder de bevoegdheid van de Programmatorische Federale Overheidsdienst Consumentenzaken en liften in de ondernemingen onder het toezicht van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Het moet voor de bedrijven duidelijk zijn wie wat doet.

De sociale partners pleiten voor een zelfde systeem van onderhoud en inspecties zowel voor privé-liften als voor Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming - liften.

II. Opmerkingen betreffende de keuringen

1. De preventieve inspectie door een externe dienst voor technische controle (derde partij) biedt garanties naar de objectiviteit en onafhankelijkheid.
2. Bovendien zijn de sociale partners van mening dat voor een aantal essentiële veiligheidselementen een degelijke opvolging nodig is.

Om deze redenen vragen de sociale partners om artikel 6 §2 als volgt te wijzigen:

"Art. 6 §2.- De eigenaar laat zijn lift onderwerpen aan een preventieve inspectie door een dienst voor technische controle volgens de noodwendigheden en ten minste vier maal per jaar.

Indien het preventief onderhoud van de lift gebeurt door een gecertificeerd onderhoudsbedrijf mag de frequentie van de preventieve inspectie verminderd worden tot één maal per jaar, aangevuld met een tussentijdse inspectie van de volgende in bijlage II opgesomde punten: 4^oe, 5^oc, 5^oe, 5^oh en 6°."

Voor de tweede zin van het tweede lid van de paragraaf 2 van artikel 6, stellen de vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties enerzijds en de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties anderzijds het volgende voor:

vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:

"Indien uit deze inspecties blijkt dat de staat van de lift onvoldoende garantie biedt voor de veiligheid tijdens zijn werking, verwittigt de dienst voor technische controle de bevoegde minister of zijn afgevaardigde, die kan beslissen de frequentie van de preventieve inspecties te verhogen".

vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:

Voor de privé-liften:

"Indien uit deze inspecties blijkt dat de staat van de lift onvoldoende garanties biedt voor de veiligheid tijdens zijn werking, verwittigt de dienst voor technische controle de bevoegde minister of zijn afgevaardigde, die kan beslissen de frequentie van de preventieve inspecties te verhogen."

*"Voor de **Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming** - liften:*

verwijzen de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties naar de verantwoordelijkheden van de werkgever en de bestaande regelgeving."

III. Verantwoordelijkheden van de werkgever en de eigenaar:

Nu dit ontwerp van koninklijk besluit van toepassing is op alle liften, is de definitie van eigenaar niet voldoende en moet deze verwijzing eveneens uitgebreid worden naar de werkgever.

Hierbij dient ermee rekening te worden gehouden dat:

- de verantwoordelijkheden van de werkgever, zoals gedefinieerd in de welzijnswet, dienen behouden te blijven.
- de verantwoordelijkheden van de eigenaar en van de werkgever moeten vastgelegd worden.

- dit ervoor moet zorgen dat de werkgever in staat is zijn verplichtingen ten aanzien van zijn werknemers na te komen.

IV. De bijlagen:

De twee bijlagen zijn een goede ondersteuning voor de risicoanalyse, het onderhoud en de inspecties.

V. Onduidelijkheid over de inhoud van de nieuwe wet betreffende de veiligheid van de consumenten:

Dit koninklijk besluit is een uitvoering van de nieuwe wet betreffende de veiligheid van de consumenten.

Dit betekent concreet dat de regelgeving over de beveiliging van de Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming - liften niet langer onder de wet Welzijn valt.

Gezien we momenteel niet kunnen beschikken over de definitieve tekst van deze nieuwe wet, willen de sociale partners toch enig voorbehoud naar voor schuiven.

Daarom vragen de sociale partners dat volgende elementen behouden blijven:

- De verantwoordelijkheid van de werkgever. Zie hoger.
- De verplichting om bij latere wijzigingen van deze wetgeving het advies van de sociale partners binnen de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk in te winnen.
- De toezichtsbevoegdheid van de Technische inspectie op deze materie en de mogelijkheid van de sociale partners om hieromtrent een beroep te doen op de Technische inspectie.

VI. Definitie dienst voor technische controle:

In de tekst dienen de woorden "dienst voor technische controle" vervangen te worden door "externe dienst voor technische controle".

VII. Artikel per artikel

Artikel 2, 1°

Het is niet juist te verwijzen naar de norm NBN EN 52.036 (eerder machinerichtlijn). De verwijzing wordt best gewoon weggelaten.

Artikel 4, §1, derde en vierde lid:

Er zou moeten gepreciseerd worden wie de historische waarde van de lift moet aantonen.

Artikel 4, §1, laatste lid:

"andere dan in bijlage I vermelde veiligheidsaspecten mogen in overweging genomen worden".

De "andere" dan in bijlage I toegepaste veiligheidsmaatregelen zouden in een of ander orgaan moeten besproken worden.

Artikel 5, §1, tweede lid:

Voor artikel 5, §1, stellen de vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties enerzijds en de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties anderzijds, het volgende voor:

vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:

De tweede alinea van artikel 5, §1:

"Indien tijdens de risicoanalyse grote risico's worden vastgesteld die onmiddellijk onderhoud vergen, wordt het gebruik van de lift verboden tot het nodige onderhoud is uitgevoerd" vervangen door:

"Indien tijdens de risicoanalyse grote risico's worden vastgesteld die onmiddellijk onderhoud, herstellingen of modernisering vergen, wordt het gebruik van de lift verboden tot de nodige werkzaamheden zijn uitgevoerd".

vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:

Voor **privé**-liften:

"De tweede alinea van artikel 5, §1:

"Indien tijdens de risicoanalyse grote risico's worden vastgesteld die onmiddellijk onderhoud vergen, wordt het gebruik van de lift verboden tot het nodige onderhoud is uitgevoerd" vervangen door:

"Indien tijdens de risicoanalyse grote risico's worden vastgesteld die onmiddellijk onderhoud, herstellingen of modernisering vergen, wordt het gebruik van de lift verboden tot de nodige werkzaamheden zijn uitgevoerd".

Voor **Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming** - liften:

verwijzen de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties naar de verantwoordelijkheden van de werkgever. Dit wil zeggen dat de externe dienst voor technische controles de werkgever adviseert wat betreft de veiligheid van de lift.

Artikel 14:

De opheffingsbepalingen zijn niet bekend.

De sociale partners verwijzen naar de opmerkingen van punt V.